

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1625**

§. 2. Feruentium societas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

nus, sim præfens, qui exiguam escam paruamque mercedem, quæ breuissimè expenditur, vobis offeram, sed aduertite potius, præsentem esse Dominum, qui eminenter est dignus hoc nomine: ed quod cœli terræque sit Dominus; assitque hic tanquam Iudex, vt vestrum laborem remuneret, punit verò negligentiam: quem si præsentem attenditis; & labor vester iudicior erit, & præmium maius.

SED paulò altius historiæ huius spiritum considerantibus Booz hic civilis Bethlehemiticus, d *homo potens & magnarum opum*, refert (vt glossa hic notat) IESVM CHRISTVM D. N. summè potentem, & opum maximorum, nam e omnia dedit ei Pater in manus, f dataq; est ei omnis potestas in cœlo & interra: fuitq; potens in opere & sermone: in quo sunt omnes thesauri sapientia & scientia Dei absconditi. & inæstimabiles gratiae eius diuinae: cui ipsum nomen Booz aptè competit. Significat enim, teste S. Hieronymo, *in quo est fortitudo*. Nam quà Deus, est fortitudo æterni Patris, per quem facit, & conseruat omnia; quà verò Deus & homo adeò forte robustumque brachium habuit; vt Dæmonem vinceret, infernum spoliaret, munidumque sibi subijceret. Ad hoc enim natus est in Bethlehem, ibique promulgatum est nomen, quod assumpsit E MANUEL videlicet, *quod est interpretatum nobiscum Deus*. Nam vt Zacharias prædixit: k *per viscera misericordia Dei* N. dignatus est visitare nos ex alto: ut in sanctitate, & iustitia serviamus illi CORAM IPO, tanquam qui in eius præsentia, qua Deus est versatur, habetque eius exempla sibi præsentia, quæ idem, qua homo est, nobis dedit. Cum his duobus socijs incumbes feruenter in hanc virtutū messem; alterum aspiciens tanquam exemplar, à quo discas; alterum tanquam auxiliatorem ad easdem exercendas. Esto memor duarum columnarum, quas l *statuit Salomon in portico templi*, alteram ad manum dexteram, quā vocauit nomine LACHIN, quod significat firmitatem; alteram ad sinistram, quam vocauit Booz. Quod vt diximus, significat fortitudinem: vt intelligas, omnena tuam perfectio nem in nitit debere, tanquam duabus firmis columnis, fiducia in omnipotencia & bonitate Dei; & meritis fortissimi tui Salvatoris Iesu Christi: à quo omnis fortitudo ventura tibi est, vt in bonis exercitijs perseueres.

§. 2. Feruentium societas.

PRÆTER societatem prædictam, iuuat etiā incipientes, feruentū societas, ad aggrediendas & exercendas virtutes. Cuius rei figura fuit, q; sa- certextus de RVTI refert, q; a colligeret spicas post terga metentū q; & approbauit Booz & eidem dixit: audi stria, ne vadás in alteru agrū ad colligēdū, nec recedas ab hoc loco: sed iungere puellis meis; & vbi messuerint; sequere; vt intelligatur voluntatem CHRISTI Domini nostri esse, vt noui & incipientes man-

Dei presen-
tia.

d Ruth. 2.1.

e Ioan. 13.3.

f Mat. 28.18.

g Luc. 24.19.

h Coloss. 2.3.

i de nom. He.

br. & Gloss.

hic.

Christus Bo-
oz fortis.

j Matt. 1.23.

k Luc. 1.78.

l Reg. 37.21.

Christus ex-
emplar, De-
us auxilia-
tor.

a Ruth. 2.37.

Seniorum
exempla i-
mitanda.

*Lib. 4. in. 1.
Reg. in id c.
10. 3. cum
veneris ad
quercum.
p. Gm. 30. 37.
lib. 22. Mo-
ral. c. 21.*

*c. Ezec. 1. 13.
hom. 5. ibid.*

*d. Ezec. 3. 13.
hom. 10. ibid.
E. lib. 24.
Mor. c. 16.*

*Vulnera ti-
moris.*

e. Iob 33. 27.

Et amoris.

ant semper in eius Ecclesiæ agro: vt sequentes antiquorum & perfectorum vestigia, seque eis coniungentes, bonis eorum exemplis excitati & animati, virtutum spicas colligant. Quemadmodum Magnus Antonius initio sua conuersationis, per monasteria discurrebat, monachorum virtutes diligenter attendens: & ab uno modestiam, ab alio humilitatem; ab hoc obedienciam, ab illo charitatē addiscēs: sensim corū omniū virtutes collegit. Quod S. Greg. quatuor pulchris similitudinibus expressit. Iusti, inquit, debent esse tanquam apes, quae ex diuersis floribus, ab his ad illos volitantes, ceram & mel colligunt. debent enim Iusti ex exemplis, quae in diuersis sanctis eluent, virtutes addiscere. Et quemadmodum Iacob, cupiens suas oves concipere agnos maculosos, papposuit virges decorticatae, quae varios facerent colores, ut ones eas aspicerent tempore conceptus; & ita agnii prodirent virgis illis similes: ita Christus D. N. posuit in Ecclesia sua multitudinem sanctorum in omnibus statibus, varijs virtutibus exornatorum: vt eius electi in suis actionibus concipient, & affectus parturiant, & opera ipsiū similia, quae in talibus exemplis viderunt. Sed opus est, vt prop̄e, exempla illa respiciant, & cum desiderio ea imitandi: Iustorum enim, (vt Ezechiel de mysticis, suis animalibus dixit) caspētus sunt, quasi carbonum ignis ardētium, & quasi aspectus lampadarum. Quae licet illustrent etiam eos, qui aliquanto sunt ab ipsis remoti; sed eos, qui ex amore ipsis adhārent etiam excalēfaciunt, ac feruentiores reddunt. Propterea enim idem Prophetā addidit: cū animalia simul volarent, d alas eorum percutere alteram ad alterum: ad significandum, (quemadmodum idem S. declarat) quod cū feruentes simul conueniunt, non solum propriarum virtutum alae se se ita percūtiant, vt alia alias prouocent, quemadmodum supra est dictum: sed etiam sociorum virtutes excitent, vt suas actiones feruentius exerceant. O quam utilia vulnera ex huiusmodi percussionibus proueniunt! aliquando enim inferunt vulnera timoris, & doloris: videntes enim aliorum fetuorem, de sua tepiditate erubescunt, incuriam suam deflent, seque demittunt: agnoscentes & fatentes quicquid faciunt, esse nihil, irrita illud, quod quidam Iob amicus dixit: *et recesserit homines, viros scilicet perfectos, qui esse hominis verè explent: & ex hoc aspectu erubescens dicet: peccavi & veri deliqui; & ut eram dignus, non recepi.* Qui enim se cum tepidū comparatum, feruentem exaltimabat: si cū valde feruentibus compararet, iudicaret esse tepidum. Aliquando autem vulnera inferunt amoris & confidentiarum. Qui enim celerem aliorum volatum considerant, sancta quadam emulatione accenduntur, vt simili velocitare volent: confidentes, se posse, quod alij possunt: Deumque auxilio & fauore suo ipsis quemadmodum socijs adfuturum.

H A C

Hæc enim exempla tanquam voces sunt cœlestes, dicentes vnicuique, quod S. Augustino dixerunt, ostendendo ei adolescentum & virginum gregem castitatem seruantum: non poteris tu, quod isti & iste? aut existimas quod huius, & haec faciunt, id facere viribus proprijs, & non auxilio Dei sui? proifice itaque te in eius vlnas, noli timere: excipiet enim te ille, & adiuvabit. Aggredere itaque & incipe facere, quod hi faciunt: & obtinebis puritatem & sanctitatem, quam isti sunt consecuti.

Lib. 8. Con.
fess. c. I.

12. Reg. II.
10.

Christus
Area

Duces &
exercitus
Ecclesie.

g Ruth. 2-15

Ex iisdem exemplis disces resistere tentationibus Dæmonis, mundi, & carnis, ac falsorum amicorum conantum te timidiorem ac trepidiorem in bene propositis reddere: respondebis illis, quod Vrias Dattidi dicenti f. *Vade in domum tuam, & lava pedes tuos;* respondit: *arca Dei & Israel & Iuda habitant in papilionibus, & Dominus meus Ioab, & serui Domini mei, superfluum terrena manent & ego ingrediar domum meam, ut comedam & bibam, & dormiam cum uxore mea alibi à me, ut rem hanc faciam.* O si oculos aperires, & illustrissima exempla apiceres trium personarum, quæ hic tibi proponuntur tantaque eas animi fortitudine sequereris, vt nulla tentatio te posset ab eisdem separare: aspice enim imprimis viuam Testamenti arcam, Christum Iesum vigilantem, & pernoctantem in oratione, in montibus, ac deserto: qui postea in monte Caluario, tanquam virga innumeri doloribus ac tormentis excorticata, præluxit admirandis virtutibus vt te ad sui imitationem prouocaret: aspice deinde supremi tui Regis Duces & Capitanos, Apostolos scilicet, Doctores, & Ecclesia Prelatos; exercitum deinde Martyrum, Confessorum, & Virginum; & Sanctorum multitudinem, qui praterierunt; eos item, qui nunc in religionibus, & varijs alijs statibus degunt: qui in tabernaculis, & papilionibus habitant, gerentes se tanquam peregrinos, & pugnantes tanquam strenui milites aduersus vitia, magnos tolerantes labores: heroicas exercentes virtutes, in quibus constantissimi persecuerunt: resume tuitaque animum, vt eadem constantia ipsos imitetur, erubescens, quod non viuas sicut illi, & resistens ac repellens a re quemque conantem te abijs, quæ illi faciunt, retrahere. Et quenadmodum Vrias adeo fuit in suo proposito firmus, vt etiam in ipsa aula & palatio Regio id facere voluerit. quod eius socij faciebant in campo, vt eosdem abiliens sicut praesens imitaretur. Ita debes in virtutis actionibus, & bonorum imitatione adeo obstinatam constantiam ostendere: vrybicunque fueris; bona eorum exempla sequaris, tanquam iam ea in tua viscera transmiseris, & quasi tibi naturalia reddideris.

Vt autem iphi maiores sanctum Zelum, quo minores adiuvent; hi verò illos imitantes perficiant, ab omni inuidia liberum habeant: audiant, quod mysticè dixit Booz suis melloribus g. etiam si R. v. T. H. vobis cum

Inuidia ca-
uenda.h Phil. 2.3.
i.e.1.6.k Num. 11.
28.Exempla
iunioribus
præbenda.l 1. Reg. 19.
14m Ioah. 13.
14.n Cant. 1.3.
Imitatio
Christi D.
finis noster
1. Cor. 11.1.

metere voluerit, ne prohibeatis eam: & de vestris quoque manipulis proiecite: de industria, ut absque rubore colligat. significat enim: si qua anima in ipsis statim initijs vero ac solido feroore accelerauerit, egoque desideria suggestero ad perfectorum exercitij ascendendi, nolite prætextu zeli prohibere opus, quod Spiritus diuinus in ea molitur. Nam qui h operatur in eis velle, sciet ac poterit perficere & i qui caput in eis opus bonum, perficiet usque in diem CHRISTI IESV. Ne sitis sicut Iosue, cum iuuenis esset: qui audiens aliquos in castris prophetantes, inuidiæ quodam spiritu permotus k petiit à Moysi ut eos prohiberet; potius operam dare, vt ipsum Moysen imitemini, qui malum Iosue spiritum correxit, dicens: qui tribuat, ut omnis populus prophetet, & dei illis Dominus spiritum suum? Proprium enim est perfectorum, vehementi zelo optare, Dei nomen ab omnibus sanctificari, & glorificari; eumque eadem beneficia vilissimi terræ hominibus conferre, quæ ipsis confert, & multò adhuc maiora, si ipsi omnium largitori ita placebit. Imò ulterius adhuc zelus hic progredietur, vt proijciant de industria aliquas spicas, quas alij sine rubore colligant: affrindo scil. aptas aliquas sententias, & exemplares aliquas actiones in praesentia debilium & imperfectorum faciendo: vt eos ad imitationem prouocent. Non enim nouum est, aut inusitatum, quod tyrones verecundia aliqua afficiantur, seque contrahant in faciendis aliquibus studiosis operibus, quæ antea facere non solebant: timentes, ne ab alijs irrideantur, aut Hypocrytæ vocentur dicentibus, l Num Saul inter Prophetas: solent quoque tales pudore quodā affici, si pauperibus seruant; aut humilia aliqua opera præstent, quæ huius mundi homines parui faciunt: aut contemnunt. Quamobrem solet D E S D. N. Maioribus inspirare, vt similia opera interdum faciant: quod Minores pudore deposito, ad ea imitanda animentur. Et S. P. N. Ignatius in Constitutionibus commendauit, vt superior alijq; grauiores Patres obirent nonnunquam humilia domestica officia, ad exemplum & excitationē fratum. Eum in modum, quo noster Salvator in nocte Cœnæ suorum Apostolorum pedes lauit: & lotione finita dixit illis: m si ego Dominus & magister laui pedes vestros, & vos debetis alter alterius lauare pedes exemplum enim dedi vobis, vt quemadmodum ego vobis feci, ita & vos faciatis. Ex quo apparet, quo spiritu Maiores & Minores præstare debeant quæ dicta sunt, præcipuum enim finem sibi constituere debent imitatinem ipsius Christi Domini: quemadmodum expressit Sponsa, cum dixit: n traheme post te curremus in odorem unguentorum tuorum; quasi diceret: si hoc me beneficio affecceris, vt trahas ad feruenter in tuo seruitio currendum, non ego sola curram; sed cum multis alijs, quos meo exemplo concurrendum prouocabo. Qui tamen in hoc stadio non post me current, sed post te: nam

corum

eorum intentio nō erit me:sed te imitari; quod si me imitabūtur, id facient eo modo, quo ego te imitor: sequentes meū exemplum, eò quod tuo fit cōforme. Nec current solū propter odorē vnguentorum meorum; sed quod ipsi met suauissimum percipiānt tuorū, degustātes interiūs donorū tuorum suauitatē. Non debent iincipientes (ait Gerlon, esse sicut catuli, qui videntes canes venaticos currere, sequentes venationis odorem, sequuntur & ipsi illos: sed quia non eundem percipiunt odorē, mox subſistunt. Non itaque debent Tyrones, Maiores & perfectos sequi propter id, quod illos vident exteriorū facere; sed propter internam eiusdem facti opinionē & aestimationē: persentientes ac degustantes in spiritu suo, CHRISTI D. eiusque virtutum odorem: ne defatigentur; aut subſistant, priusqnam illas affequantur.

*Christus in
matribus
unitandus.*

CAPVT XII.

BONA EXERCITIA NON IN ANITER INTERRUMPENDA, sed continuanda talemq; in eis consuetudinem esse contrahendam, ut perduret per totam vitam.

IMPONAMVS tandem huic Tractatui finem, adductis quibusdam alijs magni momenti medijs, quae ipsius RVT ex exemplum nobis proponit, vt crescere, firmiterque in ipsa perfectione durare possimus.

PRIORVM sit, studiosa ipsa exercitia constantissimè continuare: nec sine causa legitima vñquā ea interruīpere. quemadmodum sacer ipse Textus de RVT refert: *a de manevsque nunc stat in agro, suas colligens spicas, & ne ad momentum quidem domum reuersa est, vt vel paululūn requiesceret.* Pro cuius explicatione est aduertendū: duobus modis posse cōtingere, vt bona opera abrumpantur. Alter est vitiosus & inanis; alter studiosus & prudens. Primus filum abscondit bona vitæ, destruitq; charitatem; aut certè disponit ad eam extinguidā: Secundus aut adiuuat, vt conseruetur; maioriique firmitate persistatur in ea. Vitiosa interruptio consistit generaliter in malè operando: aut culpabiliter à bonis desistendo. Peccata enim sunt quædam interruptio virtutum; & otium, quod vtilem bona vitæ laborem interrumpit. Quamobrem apud Deum omnes peccatores, etiā occupatissimi, appellantur otiosi, eò quod tales occupationes ipsi animæ sint inutiles: quā bānam (inxtā mentem Davidis) *in vano censemur accepisse*, quādiu illā non occupant in seruitio creatoris; & in procurando fine, in quem fuit creata. Et in hoc sensu teneris cōtinuē laborare, die ac nocte absq; vlla vel ad momētum vñū interruptione laboris: siquidem nec vnum temporis momentum est malè expendendum, admittendo scilicet peccatum aliquod sive commisso-

a Rutb. 2.7

*Interruptio
bonorum o-
perum.*

I.
*Vitiosa per
Peccatum
quod Otium
dicitur.*
b Psal. 25. 4.